Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

8-йил чиқиши.
18 АВГУСТ 1973 й.
ШАНБА
№ 193 (2177).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Ягона, аҳил оилада

1973 БЕШ ЙИЛЛИК: ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЙИЛ
МЕҲНАТ ВАХТАСИ

КАМ МАБЛАҒ САРФЛАБ, КЎПЛАБ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАЙЛИК!

Ихтирочилар изланишда

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент тўқимачилик комбинатида новатор ишчилар, рационализаторлар кўплаб топилади. Комбинат техника бўлими (бошлиғи Қ. Умаров) ишчилардан тушаётган ихтирочилик таклифларига алоҳида эътибор бериб, уларни ишлаб чиқаришга кўплаб жорий этмоқда.

Ўтган беш йилликда комбинат бўйича 3 мингдан ортиқ ихтирочилик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, корхона бундан 2,5 миллион сўмлик иқтисодий фойда кўрди. Тўққизинчи беш йилликда калава ишлаб чиқариш 63 процент, хом сурп ишлаб чиқариш 39 процент, тайёр газлама тайёрлаш 20 процентга кўпайиши планлаштирилган.

Шунга кўра, комбинатнинг 600 кишидан ортиқ инженер-техник ходимлари зиммасига техника тараққиётини юксалтириш, мавжуд ички резервларни ишга солиш каби қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга ошириш вазифаси юклатилган.

Илмий-техника семинарлари ва конференциялари мунтазам равишда ўтказилмоқда. Механизация цехи бошлиғи В. Сергеев ва ип-йигирув фабрикаси бош инженери Л. Мастаков Камишин ип-газлама цехларида бўлиб, калавали яшиклар осма йўлда жўнатилишини, зарур пайтда яшикларнинг таги очилиб калава саралаш столига тўкилишини кўриб қайтгач, бу усулни комбинатда жорий этдилар. Ана шунинг ўзидан ҳар йили 27 минг сўм фойда кўрилмоқда. Шунингдек, биринчи ва иккинчи йигирув фабрикаларида найчаларни саралаш ва сақлаш учун муҳим қурилма ўрнатилди. Бундан йилига 35 минг сўм иқтисодий фойда олинмоқда. Бу таклифни рационализаторлардан Н. Мирзаев, А. Муродов, С. Пинхасов ўртоқлар Москвадаги Фрунзе фабрикаси тажрибаси асосида амалга оширишди.

Комбинат коллективи ўтган йили рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракати бўйича икки марта Иттифоқ миқёсида мукофот олишга муваффақ бўлди. Йил бошидан буён 250 та рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, бундан 223 минг сўм соф фойда олинди.

Комбинат рационализатор ва ихтирочилари тўққизинчи беш йиллик давомида 3 мингдан ортиқ рационализаторлик таклифини ишлаб чиқаришга жорий этиб, 3 миллион сўмни тежаш мажбуриятини олганлар. И. О. Лусинян, Л. Т. Сайдукова, К. Н. Мочалина, А. Муродов, В. И. Волчкова ва бошқа ихтирочилар дадил изланмоқдалар.

Б. САЙДАЛИЕВ,
«Тўқимачилар овози» газетасининг ходими.

«МИКОНД» ҒОЛИБ ЧИҚДИ

Пойтахтимизнинг йирик корхоналаридан «Миконд» ва электрон техника заводлари ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақанинг ярим йиллик якунлари кўриб чиқилди. Маҳсулот реализацияси, меҳнат унумдорлиги, фойда ва тежамкорлик, кенг халқ истеъмоли буюмларини ўзлаштириш бўйича «Миконд» заводи коллективи биринчиликни эгаллади. Мухбиримиз завод партия комитетининг секретари А. М. Сергеевдан меҳнат муваффақиятларига қандай қилиб эришилганлиги ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Ленин номли электрон техника заводи, — деди партком секретари, — мамлакатимизнинг кекса корхоналаридан бири ҳисобланади. «Миконд» заводининг етук мутахассислари ана шу корхона цехларида камол топишган. Завод коллективи социалистик мусобақа давомида улар бизга катта ёрдам беришди. Завод директори В. Г. Мушкарев, партком секретари Ю. Н. Звягинцев, касаба союзлари комитети раиси Г. Ф. Сорокин бизда тез-тез меҳмон бўлиб туришади.

Қўлга киритган бу ғалабамизда мусобақадошларимизнинг ҳам ҳиссалари бор.

ЎРМОНЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида ғайрат кўрсатиб меҳнат қилаётган республика ўрмон хўжаликларининг ходимлари 1973 йилга белгиланган мева сотиш планини муддатидан бир ой олдин бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Ўрмончилар 2 минг тоннадан зиёд боғдорчилик маҳсулотлари топширдилар.

Мевали дарахтлар ораларида етиштирилган полиз маҳсулотлари ҳам савдо ташкилотларига пешма-пеш етказиб берилмоқда. Йил охиригача 400 тонна ширин-шакар қовун, тарвуз етиштирилади.

Ўрмончилар ўз байрамлари — 16 сентябргача планга қўшимча яна минг тонна мева топширишга аҳд қилишди.

ТОНГГИ газеталарда

◆ **КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев 17 августда Москвага қайтиб келди.**

◆ Кеча Саратовда область партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Актив йиғилишида зўр хурсандчилик ва самимият билан кутиб олинган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Актив йиғилиши бу йил давлатга 280 миллион пуд дон сотиш тўғрисидаги қарорни якдиллик билан қабул қилди.

◆ **Аргентина Компартияси Марказий Комитетининг таклифига биноан КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Г. Ломоносов (делегация бошлиғи) ва КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, «Коммунист» журналининг бош редактори А. Г. Егоровдан иборат составдаги КПСС делегацияси Аргентина Коммунистик партиясининг XIV съездида қатнашиш учун 17 августда Москвадан Буэнос-Айресга жўнаб кетди.**

«Ташхимсельмаш» заводининг биринчи филиали ишчилари мамлакатимиз қишлоқ меҳнаткашлари учун «ОВХ-14» маркали пуркагичларни кўплаб тайёрлаб бериб, меҳнат соҳасида катта муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Мана бу суратда сиз «ОВХ-14» мосламалари узелларини тайёрловчи кўп миллатли илғор слесарлар бригадасининг аъзоларини кўриб турибсиз. Бу пешқадам ишчилар сменаойлик топшириқларини мунтазам равишда 130—140 процент бажарадилар. Чапдан-ўнгга: Ким Ин Сек, Равил Шамсиев, Салим Раҳмонов, Қосим Гилязиддинов, Анатолий Ганин ва Тожи Ҳамидов ўртоқлар.

Фоторепортаж

Совет халқлари оиласи буюк ва кўп миллатли. У КПСС XXIV съездининг улуғвор программасини бажара бориб, улкан ғалабаларни қўлга киритяпти. Биз бу ютуқлар билан фахрланамиз. Янги шаҳарлар, завод ва фабрикалар қад кўтараётганини, қишлоқлар гўзаллашиб ва фаровонлашиб бораётганини, фан ва техниканинг, маданият ва санъатнинг тараққиётини кўриб қувонамиз. Аммо, энг аввало, биз совет кишилари, уларнинг биродарларча дўстлиги билан фахрланамиз. Ютуқларимиз манбаи ҳам ана шу дўстликда. «...Халқларимиз ўртасидаги дўстлик, — жамиятимизнинг буюк кучи, бизнинг энг улкан бойлигимиздир», — деди Қозоғистон ССР га Халқлар дўстлиги орденини топширишга бағишланган тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида Леонид Ильич Брежнев.

Эътиборингизга ҳавола этилаётган фоторепортаж кўп миллатли улуғ оилада ўз бахтини топган совет кишиларининг бунёдкорлик меҳнати ҳақида ҳикоя қилади.

МОЛДАВИЯ ССР. Новоаненск районининг колхоз ва совхозлари Москва, Ленинград, Рига, Новосибирск ва мамлакатимизнинг бошқа саноат марказларига абрикосларни пешма-пеш жўнатишяпти. Боғларда олма, нок, олхўри терими ҳам авжида.

Мавсум охиригача «Молдововошчпром» бирлашмаси мамлакатимизнинг марказий ва шимолий областлари меҳнаткашларига 450 минг тоннадан зиёд мева, узум, сабзавот етказиб беради.

СУРАТДА: Новоаненск районидаги «Резени» совхоз-заводи соҳибкорларининг бригада бошлиғи, комсомол аъзоси В. Бужак.

КИЕВ. Электрон ҳисоблаш ва бошқарув машиналари заводи техника билим юртининг ўқувчиси Александр Копачовец (ўнгда) заводда ишлаб чиқариш практикасини ўтмоқда. Унинг ёнида мастер Николай Бабарин.

ТАЛЛИН. «Болтиқ мануфактураси» комбинатининг тўқув фабрикаси ва «Кремгольм мануфактураси» комбинатининг Староткацк фабрикаси коллективлари беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилига ўзаро шартнома тузишган. Ҳар икки корхона коллективи пландан ташқари юз минглаб метр газлама ишлаб чиқариш, ўнлаб тонна калава тежаш мажбуриятини олишган.

СУРАТДА: Староткацк фабрикасидан келган меҳмонлар «Болтиқ мануфактураси» комбинатидаги янги тараш автоматларини кўздан кечиришмоқда.

Мойинкўм — қоракўл етиштириш бўйича ихтисослашаётган Қозоғистоннинг қўйчилик районларидан бири. Ҳар йили район чорвадорлари халқаро аукционларга 150 мингга яқин тери етказиб беришади. Совхоз марказларидан узоқда юрадиган чўпонлар ўзларини «катта ер»дан ажралган ҳис этишмайди. Яйловларга магазинлар, автоклублар, кутубхоналар, сайёр устахоналар келиб туради.

СУРАТДА: Мойинкўм маданият уйининг «Ак-сункар» ашула ва рақс миллий ансамбли Қозоғистон ССР «Айдарлинский» совхозининг чўпонларига концерт қўйиб беряпти.

Е. Драйшнер, П. Кузнецов (ТАСС фотохроникаси), И. Пап, И. Будневич (АПН) фотолари.

Қоракўл шуҳрати

Ўзбекистон қоракўлчилик бошқармаси бир группа мутахассислари Ленинграддан қайтиб келишди. У ерда қоракўл ва мўйна бўйича 64-халқаро аукцион бўлиб ўтди.

— Аукционга қўйилган маҳсулотларнинг кўпчилигини «Бухоро» маркаси билан машҳур бўлган қоракўллар ташкил этди, — деди мухбиримиз билан суҳбатда бошқарма бошлиғи А. Қораев, — халқаро фирмаларнинг вакиллари ана шу қоракўлга юқори баҳо бердилар.

Тўққизинчи беш йилликнинг охирида мамлакатимизда қоракўл ва мўйна етиштириш йилига 10 миллион донага етказилиши лозим. Қоракўл қўйлар учун махсус ем-хашак совхозлари ташкил этилмоқда.

Шу йилнинг октябрь ойида Ленинградда 65-халқаро аукцион бўлади.

ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИДА

Илғорлар слёти

Яқинда тўқимачилик комбинати 3-йигирув фабрикаси илғорларининг слёти бўлиб ўтди. Слётда тўққизинчи беш йиллик планни уч йилда бажарган, шунингдек, 1974 йил ҳисобига ишлаётган ишчилар қатнашдилар.

Фабрика бош механика бўлимининг коммунистик меҳнат зарбдори Н. Зокиров, электр бўлимининг электромонтёри В. Серебряков, қайта тараш цехининг ишчиси А. Забарина, йигирув цехининг мастер ёрдамчиси Р. Архангельская кабилар ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муддатидан олдин бажардилар.

Ишчилар синфининг ворислари

Комбинат қошидаги мактабни шу кунгача юзлаб йигит, қиз битириб чиқди.

Яқинда бир группа ёшларни ишчилар синфига тантанали равишда қабул қилиш маросими бўлиб ўтди. Уларга ишчилик гувоҳномасини [illegible] директори вазифасини бажарувчиси Е. В. Рожкова топширди.

Ёш ишчилар комбинатнинг 1-йигирув фабрикасида меҳнат қилишади.

Самарқандга саёҳат

Комбинатнинг 2-йигирув фабрикаси тўқувчиларидан бир группаси Самарқандга қилган саёҳатларидан қайтиб келишди. Улар икки кун мобайнида қадимий ва навқирон шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини, тарихий ва маданий ёдгорликларини томоша қилишди.

Ишчи кадрлар даргоҳи

Ҳамза районидаги 83-ҳунар-техника билим юрти шаҳримиздаги энг кенжа билим юртларидан ҳисобланади. У «Минмонтажспецстрой» базасида ташкил этилган. Бу ерни битирган ёшлар қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида ишлашлари мумкин.

— Ўқувчиларимиз бу ерда турли хил мутахассисликлар бўйича билим оладилар, — деди мухбиримиз билан суҳбатда билим юрти директори Ю. Нурматов, — улар қурилиш ва корхоналарда металл конструкцияларининг монтажи, техника жиҳозлари бўйича иш олиб борадилар. Ўз касбининг устаси бўлиб чиқиш учун математика, электротехника ва махсус технологияни пухта билиш лозим.

Ишлаб чиқаришнинг моҳир усталари ёшларни техника янгиликлари билан таништириб борадилар, мураккаб прибор ва механизмлар билан ишлаш сирларини ўргатадилар.

Билим юрти яқинда янги корпусга кўчиб ўтди.

Шу йилнинг 1 сентябридан бошлаб билим юрти ўрта маълумотга ўтади.

МАЛАКА ОШИРДИЛАР

Кеча

«Главташкентстрой» ўқув-ишлаб чиқариш комбинатини 25 ишчи битириб чиқди. Улар бу ерда танлаган мутахассисликлари бўйича ўз малакаларини оширдилар.

Комбинат деярли ҳар ойда қурилиш ташкилотларига малакали ишчи кадрлар тайёрлаб бермоқда. Бу йил кўтарма кран машинистларининг малакалари оширилди.

Ёш ишчилар амалий машғулотларини бевосита қурилиш ташкилотларида ўтказмоқдалар.

Тошкент — жаҳонга

ДЎСТЛАР БУЮРТМАСИ БЎЙИЧА

Тошкент корхоналарида тайёрланган тўқимачилик ва бошқа машиналар жаҳоннинг бир қатор мамлакатларига юборилмоқда. Ўтган етти ой мобайнида «Узбектекстильмаш» бирлашмаси Афғонистонга 5 та тўқимачилик, Польшага 7 та йигирув машинаси юборди. Болгария тўқимачилик саноати эса тошкентликлардан 1 та тўқимачилик машинаси олди.

Экскаватор заводи эса ҳаммаси бўлиб 49 та машина жўнатди. Шундан 33 тасини Чехословакия, 2 тасини Болгария, 7 тасини Боливия, 1 тасини Франция, 6 тасини Польша сотиб олди.

«Подъёмник» заводининг буюртмачилари ҳам ўтган етти ой мобайнида бир неча машина олдилар. Улар орасида Судан, Миср Араб Республикаси, Болгария, Куба каби мамлакатлар бор.

ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ЖАСОРАТИ

Курск Дугасида Совет Армияси жангчилари қозонган ғалабага 30 йил бўлди. Орёл, Харьков, Белгород шаҳарларини немис фашистларидан озод этишда ўзбекистонлик йигитлар ҳам иштирок қилдилар. Уларнинг кўплари ғалаба кунини кўролмади. Йигитларнинг қабри қардошлар тупроғида қолиб кетди. Жангчилар дафн этилган жойлар ҳозир муқаддас зиёратгоҳларга айланган.

Улуғ Ватан урушидан кейин Белгород, Харьков ва Орёл областининг ёш изтопарлари ўз шаҳарларини душмандан озод этишда жон фидо қилган жангчилар ҳаётига доир ҳужжатлар йиғишга киришдилар.

Н. Крупская номли пионерлар саройи «Жанговар шон-шуҳрат» клубига Орёл областидан пакет билан мактуб келди. Унда ана шу областнинг Залегочинский районини душмандан озод этишда иштирок этган 241 кишининг исм-фамилияси, туғилган жойи кўрсатилган.

Бу рўйхатдаги 26 жангчи тошкентлик. Мидхат Алимов Горький кўчаси, 14-тупик, 12-уйда, Шариф Шокиров — Қоратош кўчаси, Жарчи 23 да, Нурхон Назипов, Сағбон кўчасидаги 7-уйда, Жўра Иноғомов Каттакозиробод кўчаси, Цветочник проездидаги 15-уйда, Худойберган Валижонов Бешёғоч кўча 207-уйда яшаган.

★ **БУДАПЕШТ. Венгрия бинокорлари 20 август — Венгрия Халқ Республикаси конституцияси кунига яхши совғалар тайёрламоқдалар. Ана шу байрам арафасида бир қанча янги саноат корхоналари ва цехлар ишга туширилади. Булар орасида Мошонмадьяровардаги металл арматуралар заводининг янги комплекси бор. Йилига 100 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган қуюв цехи ана шу комплекснинг энг муҳим участкасидир.**

Шу кунларда Венгрия бинокорлари Айке шаҳрида алоқа техникаси материаллари заводида радио деталларининг янги цехини ҳам фойдаланишга топширмоқдалар ва шиша заводини реконструкция қилишни ниҳоясига етказмоқдалар.

★ СИНГАПУР. Бу ерда Совет Иттифоқи билан Сингапур Республикаси ўртасида 1973—1974 йилларда маданий айрибошлаш программаси имзоланди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Жумладан, программада Совет ва Сингапур халқларининг ҳаётини акс эттирувчи радио ва телевизион программаларни айрибошлаш кўзда тутилади. Сингапур Совет Иттифоқидаги олий ўқув юртларида ўқиш учун СССРга студентлар юборади.

Сингапурда совет графикаси ва плакати кўргазмаларини ташкил қилиш ҳам кўзда тутилади.

★ **НЬЮ-ЙОРК. «Крайслер» компаниясининг Мичиган штатидаги Детройт шаҳридаги автомобиль заводида ишчиларнинг беш кун давом этган забастовкаси уларнинг ғалабаси билан тугади. Компания эгалари корхонада хавфсизлик техникасини яхшилаш тўғрисидаги ишчиларнинг талабларини қондиришга мажбур бўлдилар.**

Корхона эгалари фойда кетидан қувиб, АҚШ корхоналарида меҳнатни муҳофаза қилиш юзасидан ўрнатилган қоидаларни кўпинча бузадилар. Натижада ишлаб чиқаришда юз берган бахтсизлик ҳодисасидан йил сайин кўплаб америкалик ишчилар ҳалок бўлмоқда.

★ БЕЛГРАД. Исроил ҳарбий самолётларининг Ливан осмонини бузиб ўтаётганлиги, Ливан пассажир самолётининг йўли тўсилиб, қўндиришга мажбур этилганлиги Исроил милитаристларининг халқаро муносабатларда сурбетларча қилаётган ўзбошимчалигидан бошқа бир нарса эмас, Югославия ҳукумати ва жамоатчилиги, деб уқтириб ўтилади, баёнотда, осмонда қилинган ана шу қароқчиликни кескин қоралайди ва террорни давлат сиёсати даражасига кўтарган Исроилнинг агрессив ҳаракатларини тўхтатиш учун самарали чоралар кўришни талаб этади.

Югославия ҳукумати Хавфсизлик Кенгаши Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар территорияларининг даҳлсизлиги ва суверенитетини ҳимоя қилиш манфаатларини кўзлаб, Исроил агрессиясига қарши ғоят самарали чораларни кўради ва халқаро гражданавиацияси ташкилотига ва бошқа халқаро ташкилотларга Исроилнинг сиёсатига қарши қаратилган ҳамда халқаро ҳаво алоқасига тўсқинлик қилинмаслигини таъминлайдиган самарали чоралар кўришни тавсия этади, деб ишонч билдиради.

(ТАСС).

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

КЎНГИЛЛИ ҲОРДИҚ

Чинни буюмлари заводи ишчиларининг дам олишлари намунали уюштирилмоқда. Ўтган шанба куни илғор ишчилардан бир группаси «Оби раҳмат»га бориб, дам олиб қайтишди.

Бугун бир группа ишчилар яна шу дам олиш зонасига жўнаб кетишди. Улар икки кун мобайнида бу ерда кўнгилли ҳордиқ чиқарадилар.

— Илғор ишчиларга мамлакатимизнинг турли хил курортлари ва чет мамлакатларга йўлланма бермоқдамиз, — деди мухбиримиз билан суҳбатда завод партия комитетининг секретари Ф. Раҳматуллаев, — шу кунгача 6 киши ана шундай йўлланма билан дам олиб қайтди.

«Юлдуз» тикув фабрикасининг 1. филиали чеварлари ҳар куни савдо тармоқларига 600 га яқин ўқувчилар формалари тайёрлаб жўнатмоқда.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) мастер Осия Гимнарова билан тикувчи Мунира Абилтоева конвейердан чиққан ўқувчилар формасининг сифатини кўздан кечирмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Чирчиқлик ишчининг муваффақияти

Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводида ёш электр пайвандчиларнинг республика конкурси бўлиб ўтди. Конкурсда энг моҳир касб эгаси номини олиш учун ўтказилган область мусобақаларининг ғолиблари иштирок этдилар. Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводининг электр пайвандчиси Михаил Залозний биринчи ўринни эгаллаб, ғолиб чиқди.

Мусобақалардан кейин областлардан келган вакиллар ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашдилар. Завод мутахассислари пайвандлаш ишида қўлланилаётган янгиликлар ҳақида гапириб бердилар. (УзТАГ).

Энг яхшиларга мукофот

Қарши район комсомол комитети таъсис этган қизил вимпел «Ленин йўли» колхозининг Пирмат Пардаев бошлиқ комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик бригадасига топширилди. Ёшлар коллективи қўриқ ердаги 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан дон йиғиштириб олиб, социалистик мажбуриятларни бажарганлиги тўғрисида районда биринчи бўлиб рапорт берди. (УзТАГ).

БЕПУЛ ЙЎЛЛАНМА

Тўқимачилик маданият саройи қошидаги бадиий ҳаваскорлик коллективларига 10 йилдан ортиқ қатнашиб, ўз репертуарларини бойитиб борган бир группа бадиий ҳаваскорларга Болгария Халқ Республикасига бепул йўлланма берилди.

Улар орасида «Узниипградостроительство» институтининг инженери Д. Файзуллаева, тўқимачилик комбинати хизматчиси Н. Исматуллаев, шу комбинат ишчиси Р. Жўраева ва бошқалар бор.

Бадиий ҳаваскорлар Болгарияга жўнаб кетишди.

ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

Партия турмуши

Пойтахт партия ташкилотлари фаолиятида қизғин ва масъулиятли дамлар бошланди. Барча партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлиб ўтаётир. Маълумки, КПСС XXIV съезди партия Уставига киритган ўзгартишларга биноан, область, шаҳар, район партия комитетлари ҳамда парткомлари бўлган бошланғич партия ташкилотлари қилган ишлари ҳақида ҳар икки-уч йилда бир ҳисоб берадилар. Бу йил барча бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари, шунингдек, шаҳар ва район партия конференциялари бўлиб ўтади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қарорига мувофиқ шаҳар партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар уч босқичда ўтади. Партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайловлари 15 августдан 25 сентябргача, бошланғич партия ташкилотларида 5 октябрдан 25 ноябргача ўтади. Декабрь ойида районларда, 1974 йил январида эса, шаҳар партия конференциялари бўлиб ўтади.

Ҳисобот ва сайловлар даври ҳар бир партия ташкилоти учун ғоят масъулиятли, ўз иш натижаларини чуқур ва танқидий таҳлил этиб, фойдаланилмаган имкониятларга йўл очиб берадиган, янги-янги марраларни белгилаб берадиган, ҳар бир коммунист ишига, унинг меҳнатдаги ва жамоат ишидаги активлигига, сиёсий ва меҳнат савиясига принципиал баҳо берадиган даврдир.

Ҳисобот-сайловлар кампаниясининг ўзига хос хусусиятларидан бири шундаки, бу йиғинлар тўққизинчи беш йиллик ҳал қилувчи учинчи йили планларини бажариш ва ортиғи билан адо этиш учун умумхалқ кураши кенг қулоч ёйган, партия ташкилотларида муҳим сиёсий-ташкилий тадбир — партия ҳужжатларини алмаштириш бораётган бир пайтда ўтаётир.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик кўриш ва бу тадбирни ўтказишда партия раҳбарлиги усул ва методларини янада такомиллаштириш, омма ўртасида ғоявий-тарбиявий ҳамда ташкилотчилик ишларини яхшилаш, коммунистлар активлиги ва интизомини ошириш бўйича пойтахт партия ташкилотлари бой тажриба тўпладилар.

Район партия комитетларида бўлиб ўтаётган суҳбатларда коммунистлар жуда кўп қимматли таклифлар, танқидий мулоҳаза ва истакларни ўртага ташламоқдалар. Бу эса, хўжалик-сиёсий вазифаларни муваффақиятли ҳал этишда, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш ишларини янада яхшилашда ёрдам беради. Эндиги вазифа, ана шу ташаббусга кенг йўл очиб беришдан, партия ҳужжатларини алмаштириш тугалланган бошланғич ташкилотларида эса, эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлашни таъминлайдиган зарур тадбирлар белгилаб олишдан иборатдир.

Бу йил ўтадиган ҳисобот-сайловлар кампанияси шаҳар партия ташкилоти учун яна шуниси билан характерлики, бу йиғилишларда «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарори чиққандан сўнг ўтган бир йил ичида қилинган ишларга якун ясалади. Бундан ташқари, район ва шаҳар партия ташкилотларида КПСС XXIV съездидан кейин биринчи марта конференциялар бўлиб ўтади. Бу конференциялар партия ташкилотларининг съезд тарихий қарорларини қандай бажарганликларига якун ясайди, партия қарорларини амалга оширишнинг янги марраларини белгилайди.

Ҳисобот ва сайловлар давомида коммунистлар диққат эътибори жамоат ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, илмий техника тараққиёти суръатларини тезлаштиришга, янги илғор иш методларини кенг қўлланишга ва социалистик мусобақага партия раҳбарлигини янада яхшилашга қаратилмоғи лозим. Партия ташкилотлари йўл қўйилган камчиликларнинг келиб чиқиш сабабларини чуқур таҳлил қилишлари, ўз ишига сидқидилдан муносабатда бўлмаган, мусобақада олдинги сафларда бормаётган коммунистларни тартибга чақиришлари керак. Баъзи корхоналарда ҳали ҳам мавжуд бўлган хўжасизлик ва штурмчилик ҳолларидан кўз юммаслик лозим.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларида партия ташкилотлари янги конкрет вазифаларни белгилайди, меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг, ишлаб чиқариладиган маҳсулот сифатини яхшилашнинг қатор йўлларини аниқлаб олади. Шу муносабат билан, маъмурият фаолияти устидан партия назоратини амалга ошириш бўйича мавжуд комиссиялар ролини янада оширишга алоҳида эътибор бермоқ лозим. Чунки худди ана шундай партиявий назорат ишдаги нуқсонларга чек қўяди.

Ҳисобот ва сайловларда партия ташкилотлари фаолияти синчиклаб таҳлил этилади. Ишни шундай ташкил этиш керакки, раҳбар партия ташкилотларининг ҳар бир аъзоси ўз фаолияти ҳақида ўзи ҳисобда турган бошланғич партия ташкилоти олдида ҳисоб бериб турсин.

Мана шуларнинг ҳаммаси шаҳар ва район партия комитетларининг ходимлари зиммасига катта масъулият юклайди. Биз шаҳар партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов кампанияси юксак ташкилий-сиёсий савияда ўтишига, бу кампания партия ташкилотларини янада мустаҳкамлашни, уларнинг авангардлик ва жанговарлик ролини янада оширишни таъминлашига эришмоғимиз зарур.

Шаҳар партия комитети мана шу муҳим ишни ўтказиш бўйича тадбирий план ишлаб чиқди. Ҳисобот-сайлов йиғилишлари, конференциялар ни тайёрлаш ва ўтказиш тадбирий планлари ҳар бир партия ташкилотида ишлаб чиқилмоқда. Бу йиғилишларга коммунистларни кўпроқ жалб қилиш, партия ташкилотлари фаолиятини танқидий таҳлил этишда уларни актив иштирок эттириш, партия йиғилишлари ва конференциялари муҳокамасига тавсия этиладиган ҳужжатларни тўғри асослаб, имловий бехато тайёрлашни таъминламоқ лозим.

Бошланғич партия ташкилотлари олдида жуда катта вазифалар турибди. Улар партия раҳбар ташкилотлари янги составига энг муносиб, амалда синалган, меҳнат ва жамоат ишларида ҳаммага ўрнак, юксак сиёсий ва ахлоқий сифатларга эга бўлган, яхши ташкилотчи ва тарбиячи ҳисобланган, меҳнаткашлар ўртасида ҳақиқий ҳурмат ва обрўга эга бўлган коммунистлар номзодини кўрсатмоқлари зарур. Бунинг учун ҳар бир кандидатурани синчиклаб ўрганмоқ, унинг меҳнат фаолияти ва хулқ-атворига чуқур разм солмоқ, оилада ва турмушда ўзини қандай тутаётганлиги билан қизиқмоқ керак.

Партия комитетлари партия ҳужжатларини алмаштириш пайтида коммунистлар томонидан ўртага ташланган барча таклиф ва мулоҳазаларни диққат билан ўрганмоқлари, шунингдек, ҳисобот - сайловлардаги музокараларда билдирилган фикрларни чуқур таҳлил этиб, бу таклифлар қандай амалга ошаётганлигини назорат этиб бормоқлари керак.

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференцияларига тайёргарлик кўрар эканмиз, биз партия ташкилотлари раҳбарлиги остида ишлаётган касаба союзлари, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари фаолиятини асло унутмаслигимиз лозим. Уларга ҳар жиҳатдан ёрдам бериш, ташкилот олдига қўйилган муаммоларни ҳал этишда ғамхўрлик қилиш зарур. Шунга эришмоқ керакки, ҳисобот-сайлов йиғилишининг қарорида ҳар бир жамоат ташкилоти ўзи учун конкрет вазифалар белгилаб ололадиган бўлсин.

Касаба союзлари ва комсомол ташкилотлари ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференцияларини тайёрлаш ва ўтказиш ишида уларга амалий ёрдам бериш, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш масалаларида қимматли маслаҳатлар бериш, бу ташкилотларни коммунистлар билан мустаҳкамлаш ишига ғамхўрлик қилиш, уларнинг вакилларини партия раҳбар ташкилотлари составига киритмоқ лозим.

1973 йил декабри ва 1974 йил январь ойларида халқ контроли группаларида ҳисобот сайловлари бўлиб ўтади. Партия комитетлари бу группалар составига муносиб коммунистларни тавсия этишни ҳозирданоқ ўйлашлари, халқ контроли группалари раҳбарлари раҳбар партия ташкилотлари составига киритилишини таъмин этмоқлари зарур.

Биз, ҳар бир партия комитети ва бюроси йиғилиш ва конференцияларда айтилган мулоҳаза ва таклифлар, танқидий фикрларни диққат билан ўрганмоқлари, ҳисобот-сайлов йиғилиш ва конференциялари қарорлари батафсил муҳокама этилиб, партия ташкилотлари фаолияти асосини ташкил этишига эришмоғимиз керак. Мана шу ишларнинг амалга оширилишида матбуот, телевидение, радио, кўргазмали агитация ва пропаганда воситалари партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоқлари даркор.

Барча партия йиғилишлари КПСС Уставига тўла риоя қилинган ҳолда, амалий ва ижодий бир муҳитда, коммунистларнинг юксак активлиги, манфаати, соғлом танқиди ва ўз-ўзини танқиди вазиятида ўтмоғи лозим.

В. ПОКУТНЕВ,
Тошкент шаҳар партия комитети ташкилий ишлар бўлимининг мудири.

Жаҳон ойнаси

ҲАМКОРЛИКНИНГ МУҲИМ ШАКЛИ

БУХАРЕСТ. Совет Иттифоқи — Руминиянинг энг йирик савдо шеригидир. РСР ташқи савдо оборотининг 25 проценти Совет Иттифоқи ҳиссасига тўғри келади. Ҳар икки мамлакат ўртасидаги савдо-сотиқни ривожлантиришнинг асосий йўналишлари 1971-1975 йиллар учун тузилган савдо битимида қайд қилинган. Шу давр ичида бир-бирларига мол етказиб бериш 5,3 миллиард сўмни ташкил этади, яъни шундан аввалги беш йилликдагига нисбатан 40 процент кўпаяди.

Ўзаро машина ва ускуналар етказиб бериш Руминия-Совет товар айирбошлашида алоҳида ўрин эгаллайди. Бу йил бир-бирларига машина ва ускуна етказиб бериш 1970 йилги даражадан 50 процент ошади. Руминия СССРга электр техника ускуналари, универсал токарлик станоклари, юк ташийдиган вагонлар, қишлоқ хўжалик машиналари етказиб беради. Унинг экспортида денгиз ва дарё кемалари, химия саноати маҳсулотлари, кенг истеъмол буюмлари катта ўрин эгаллайди.

Совет Иттифоқи РСРга кўтарма кранлар, металл қирқиш станоклари, кончилик саноати учун ускуналар, экскаваторлар ва бошқа кўпгина машиналар юборади.

Мамлакатлар айрибошлаб турган виставкалар СССР билан РСР ўртасидаги савдо-сотиқни ривожлантиришга кўмаклашувчи самарали воситадир. Бу виставкалар шу мамлакатларнинг экономикаси муваффақиятлари ва савдо-сотиқ имкониятлари ҳақида ҳикоя қилади. Чунончи, ўтган йили Киевда «Руминия-72» деб аталган виставка ташкил қилинган эди. Бу виставкада саноат маҳсулотининг хилма-хил турлари намойиш қилинди. Совет Иттифоқи Руминияда ташкил қилинаётган халқаро виставкаларда ҳам иштирок этмоқда.

(ТАСС).

РУС ТИЛИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР

КОЛОМБО. Шри Ланка Республикасининг университетида рус тилини ўрганиш юзасидан дастлабки машғулотлар ўтказилди. Бу ерда алоҳида рус тили кафедраси ташкил қилинган бўлиб, унга таниқли ёзувчи Орувела Оанду бошчилик қилмоқда.

Республикада рус тилини эгаллашга, Совет Иттифоқи халқларининг адабиёти ва маданиятини ўрганишга интилиш ўсиб бораётганлиги муносабати билан университет ректорати рус тили соҳасида юксак малакали мутахассислар тайёрлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

Польша белгиси остида

ВАРШАВА. Польша бирлашган ишчи партияси VI съездининг фан мамлакатни ривожлантиришнинг асосий омилларидан бири бўлиши лозим, деган кўрсатмаси муваффақиятли равишда амалга оширилмоқда. Польша Халқ Республикасида фан ва техникани ривожлантириш суръатлари экономикани ривожлантириш суръатларидан ўзиб кетмоқда. Партия ва ҳукуматнинг ғамхўрлиги туфайли сўнгги йилларда илмий-тадқиқот муассасаларининг фаолиятини такомиллаштириш учун кўп иш қилинди. Ҳозир ана шу муассасаларда 250 минг киши ишлаб турибди.

Польша фани белгиси остида ўтаётган шу йилда илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш ишлари учун миллий даромаднинг 2,3 проценти ажратилди, 1975 йилга бориб эса бу ажратмалар 2,5 процентга етади. Бунинг маъноси шуки, ана шу соҳа фаолиятини ривожлантириш учун сарф қилинадиган капитал маблағларни қиймат баҳосига айлантириб ҳисоблаганда шу беш йилликнинг охирига бориб икки баравар кўпаяди ва 25 миллиард злотийга етади.

Илмий ишларнинг янада кенгайтирилиши ва бу ишларнинг халқ хўжалиги билан боғланиши мустаҳкамланиб бораётганлиги саноатни модернизация қилиш ишига анча ёрдам беради ва Польшада маорифни ривожлантиришга, маданиятни ҳамда ижтимоий онгни ўстиришга кўмаклашади.

Экономика тикланмоқда

ХАНОЙ. ВДР саноати бир қанча тармоқларининг халқ хўжалигини тиклаш соҳасида июль ойида бажарилган иш якунлари тўғрисида бу ерда маълумотлар эълон қилинди. Республика транспорти ва темир йўлларининг ходимлари план топшириқларини муваффақиятли адо этдилар. Мамлакатнинг барча пўлат магистралларида поездларнинг мунтазам ҳаракати тикланди.

Хайфон кемалар ремонти ва механика заводларида ўтган ойда 300 тонна келадиган юкларни ташийдиган ўзи юрар баржаларни, дарё транспорти учун мўлжалланган кўтарма кранларни кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Машинасозлик ва металлургия саноати тармоқларида тиклаш ишлари ва янги объектларни қуриш суръатлари жадаллаштирилди. Тхайнгуенда металлургия комбинатининг биринчи домна печи июль ойида, белгиланган муддатдан анча олдин тўла тикланди.

Республикада минерал ўғит ишлаб чиқариш шундан аввалги ойдагига нисбатан 20 процент кўпайди.

Вьетнам Демократик Республикасининг меҳнаткашлари, урушдан кейинги даврда юз берган қийинчиликларни бартараф қилиб, Совет Иттифоқи, бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг интернационал ёрдамига таяниб, экономикани тиклаш соҳасида олға қараб яна бир муҳим қадам қўйдилар.

ЕВРОПА ЙЎЛЛАРИ БЎЙЛАБ

ХЕЛЬСИНКИ. Бутуниттифоқ «Автоэкспорт» бирлашмаси ташкил қилган иккита совет кўчма автовиставкаси Европа йўллари бўйлаб қарийб 20.000 километр йўл босади.

Виставкалардан бири куни кеча Франция пойтахтидан йўлга чиқди. Кўчма колоннада Совет Иттифоқининг йигирмадан кўпроқ ҳар хил автомобиль ва автобуслари, шу жумладан «УАЗ», «МАЗ», «КРАЗ», «ЛИАЗ», «РАФ» машиналари бор. «Лада» («Жигули») енгил автомобили алоҳида эътиборга сазовор бўлмоқда. Бу автомобиль Финляндиядаги харидорларга ғоят манзур бўлмоқда.

Совет кўчма автомобиль виставкаси икки ҳафта мобайнида Финляндиянинг ўнта шаҳрида бўлади.

Социалистик меҳнат мактаблари

БЕРЛИН. ГДР корхоналари ва муассасаларидаги 30 мингдан кўпроқ касаба союз ташкилотлари «социалистик меҳнат мактаблари» ташкил қилдилар. Бу мактаблар «билимларни ёйлик» тажрибани ҳамманинг мулки қилайлик, синфий позицияларни мустаҳкамлайлик» деган шиор остида иш олиб бормоқда. Эркин немис касаба союзлари бирлашмаси марказий правлениеси раисининг ўринбосари И. Тепфер «Айнхайт» журналида ана шу маълумотларни келтирди. У Эркин немис касаба союзлари бирлашмасининг марказий правлениеси ана шу мактабларнинг намунавий план ва уставини ҳам ишлаб чиқиб, келгуси йил бошидан жорий қилади.

(ТАСС).

„Чехословакия аэролиниялари"нинг юбилейи

ПРАГА. ЧССР граждан ҳаво флотини ташкил этган — «Чехословакия аэролиниялари» компанияси бу йил ўзининг ярим асрлик юбилейини нишонлайди. 1923 йилда Прага яқинидаги биринчи аэродомдан икки қанотли самолёт ҳавога кўтарилган вақтдан бери эллик йил ўтди. Братиславагача бўлган рейсда парвоз қилган самолётда атиги битта пассажир — прагалик журналист бор эди. Чехословакия пассажир ҳаво флоти биринчи йили атиги 29 пассажир ташиди.

Эндиликда «Чехословакия аэролиниялари» Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган самолётлар билан таъминланган. Бу самолётлар Прагани жаҳоннинг 50 пойтахти билан боғламоқда. Улар 10 та ички йўлларда ҳам хизмат қилмоқда. Ўтган 7 йилда «ЧСР» ҳарфлари туширилган ҳаво кемалари 1 миллион 600 мингдан ортиқ пассажир, шунингдек бир неча ўн минг тонна юк ташиди.

ВЕНГЕР ОЛИМЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

БУДАПЕШТ. Ҳозирги вақтда Венгрияда 1.200 тадан зиёд муассасада, шу жумладан 130 та илмий-тадқиқот институтида ва олий ўқув юртларининг 900 кафедрасида илмий тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Илмий ходимлар сони 70.000 дан ошиб кетди. Фанлар академияси президенти Т. Эрдее-Груз МТИ агентлигининг мухбири билан суҳбатда ана шу маълумотларни келтирди. Мамлакатнинг илмий-тадқиқот муассасалари ҳар йили тахминан 27.000 мавзуни ишлаб чиқиш билан шуғулланмоқдалар.

Венгер олимларининг ютуқлари чет элларда кенг маълум. Венгер мутахассислари яратган электрон-ҳисоблаш машиналари ҳавони совутадиган конденсацион оригинал система, оғриқни йўқотадиган янги препарат, маккажўхорининг янги нави ва кўпгина бошқа ишлар ана шундай ютуқлар жумласидандир.

ВХР Фанлар академияси 130 та халқаро ташкилот ишида қатнашмоқда.

Польшанинг Гданьск шаҳрида яшаётган беш эгизак — Ева, Агнешка, Адам, Петр ва Роман Рихердалар икки ёшга тўлишди. Кичкинтойлар адресига дунёнинг турли бурчакларидан кўплаб табрик телеграммалари ва открыткалар келди.

Ота-оналарининг ғамхўрлиги ва медицина ходимларининг доимий кузатуви остида болалар нормал ўсишмоқда. Улар ўйнашни, эртак эшитишни ва сурат солишни яхши кўришади.

СУРАТДА: кичкинтойлар янги китобларни қизиқиб варақлашмоқда.

ЦАФ—АПН фотоси.

Комплекс программа амалда

БЕРЛИН. Машина ва станоклар, янги технология процессларини биргаликда ишлаб чиқиш, тажрибалар алмашиш — Совет Иттифоқи билан ГДР иқтисодий ҳамкорлигининг баъзи бир томонлари шундан иборат. Бу ҳамкорлик ҳар икки мамлакатга катта фойда етказмоқда.

СССР билан ГДР инженерлари, техниклари ва ишчилари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг комплекс программасига мувофиқ социалистик мусобақани ташкил этиш тажрибасини, ишлаб чиқаришни интенсификациялаш мақсадларида меҳнатнинг ва илғор технологиянинг замонавий методларини баҳам кўрмоқдалар. Турдош корхоналар билан танишиш ҳамкорликнинг самарали формаларидан бўлди. Карл Либкнехт номидаги Берлин трансформатор заводи ишчиларининг бир группаси яқинда Запорожьеда бўлди. — Магдебургдаги Эрнест Тельман номли комбинатнинг — Германия Демократик Республикасидаги оғир машинасозликнинг йирик корхонаси ишчилари эса бир ой мобайнида Донецк шаҳрида ишлайдилар.

Улар совет корхоналарида технологияни ўрганиш билан бирга, «Коммунистик меҳнат коллективи» унвони учун мусобақани ташкил этиш принциплари билан танишадилар. Людвигсфельд автомобилсозлари тўрт ҳафта давомида Москвада бўлиб, Лихачев номли автомобиль заводида ўз ҳамкасбларининг тажрибасини ўрганишди. Совет ишчилари ўз навбатида Германия Демократик Республикаси корхоналаридаги ҳамкасбларининг тажрибаси билан танишадилар.

АЖОЙИБ ВОҚЕА

БОГОТА. Колумбия Коммунистик партияси Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси Хоакин Морено Диас ТАСС мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни айтди: тинчликсевар кучларнинг Москвада ўтказиладиган жаҳон конгресси бутун тараққийпарвар инсоният ҳаётида машҳур воқеадир. Биз, коммунистлар, деди у, тинчликни сақлаш ва халқлар ўртасида ҳамжиҳатликка эришишни ўзимизнинг биринчи вазифаларимиздан бири деб биламиз.

Шунинг учун ҳам тинчлик ва тинч-тотув яшаш ғоялари Колумбия коммунистларига жуда азиздир. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ўз сиёсатида ана шу ғояларни доим амалга ошириб келмоқдалар. Бу сиёсатнинг ижобий натижалари, деб таъкидлади Морено Диас, ҳозирги пайтда ҳаммага аёндир. Жумладан, СССР билан АҚШ ўртасида яқинда тузилган битимлар буни исбот қилади.

Колумбия Компартияси Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзоси яна қуйидагиларни уқтириб ўтди: биз тинчлик йўлидаги курашда эришилган ҳар бир муваффақиятни ўз муваффақиятимиз ҳам деб ҳисоблаймиз. Бу муваффақият халқларнинг империализм зулмидан озод бўлиш учун олиб бораётган революцион курашини кучайтиришга, шунингдек социализм ва тараққиёт кучларини янада жипслаштиришга ёрдам беради. Шу сабабли, деди сўзининг охирида Хоакин Морено Диас, Колумбия коммунистлари, касаба союзлари, ёшлар, хотин-қизлар, деҳқонлар ташкилотлари ва бошқа тараққийпарвар ташкилотлар билан биргаликда тинчликсевар кучларнинг Москвада ўтказиладиган жаҳон конгрессига актив тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу конгресс тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун, халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатликни ривожлантириш учун, шубҳасиз, янги имкониятлар очиб беради.

Н. УРТМИНЦЕВ,
ТАСС мухбири.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ПОЧТАСИДАН

Қирғизистон оромгоҳлари

Қирғизистон республикаси баланд тоғлар, яшил манзилгоҳлар, даволовчи сувлар, ва мусаффо ҳаво ҳамда чашмалар маскани. Республиканинг кўпгина курорт ва санаторийлари Иттифоқ аҳамиятига эга.

Узунлиги 182 километр, эни 60 километр, чуқурлиги 702 метр келадиган Иссиқкўл атрофига жуда кўплаб курорт, санаторий, дам олиш уйлари, пансионат, турбаза ва пионер лагерлари жойлашган. Булардан айримлари устида қисқача тўхталиб ўтамиз.

ЖАЛОЛОБОД — шу номли шаҳар чеккасида бальнеологик курорт бўлиб, денгиз сатҳидан 975 метр баландликда жойлашган. Иссиқ минерал сувли булоқлари торфли балчиғи бор. Булоқ сувидан ичса ва чўмилса бўлади. Бу ерда ҳаракат таянч органлари ва нерв системаси, жигар ва ўт йўллари, тери ва гинекологик касалликлар билан оғриган беморлар даволанади.

ЖЕТИ ОГУЗ («Етти ҳўкиз») — баланд тоғ бағридаги бальнеологик курорт бўлиб, денгиз сатҳидан 2200 — 2400 метр юқорида жойлашган, Пржевальск шаҳридан 28 километр, Фрунзе шаҳридан 411 километр нарида жойлашган. Радонли иссиқ сув чиқарадиган булоқлари бор. Ҳаракат ва нерв системасининг органлари касалликлари шунингдек, тери ва гинекологик касалликлар билан оғриган беморларга даво бўлади.

ИССИҚ ОТА — тоғ бағридаги бальнеологик курорт бўлиб, денгиз сатҳидан 1775 метр баландликда, Фрунзе шаҳридан 78 километр нарида, Қирғизистон тоғ тизмасининг шимолий ён бағридаги Иссиқота сойининг тоғ дарасида жойлашган. Иссиқ минерал сувли булоқлари бор. Сувда оз миқдорда радиоактив элементлар бўлиб, ичилади ва чўмилиш мумкин, шифобахш балчиғи бор. Ҳаракат таянч органлари, нерв системасининг касалликлари, гинекологик касалликлар ва ҳазм органларининг баъзи касалликлари билан оғриган беморларга хуш келади.

ЧУЛПОН ОТА — Иссиқкўл бўйидаги тоғ иқлимли курорт бўлиб, денгиз сатҳидан 1610—1640 метр баландликда. Пржевальск шаҳридан 150 километр нарида жойлашган. Нафас органларининг силдан бошқа касалликлари, нерв системасининг функционал касалликлари билан оғриган беморларга қўл келади.

Иссиқкўл атрофида Узбекистоннинг турли муассасаларига қарашли пансионатлар ҳам мавжуд.

Р. ТИЛЛАЕВ.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

„ТОПИЛДИ-Ю, ЛЕКИН..."

Шу сарлавҳа остида газетанинг 18 июль сонида босилган материалда пашшани қирадиган хлорофос қоғозлари кор бермаётгани, улар эскириб қолганлиги танқид қилинган эди.

Шаҳар дорихоналар бошқармасидан олинган жавобда кўрсатилишича, дарҳақиқат бир қисм қоғозлар эскириб қолганлиги эътироф этилган. Бошқарма бу қоғозларни сотувдан олиб, ўрнига янгиларини жўнатди. Бундан кейин ҳам аптекаларни сифатли хлорофос қоғозлари билан таъминлаш чораси кўрилди.

„НИҲОЛЛАР НОЛАСИ"

Газетанинг 21 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган материалда «Обувная» ва Абдулла Алвоний кўчаларида оқар сув йўқлигидан ниҳоллар қовжираб ётгани кўрсатилган эди.

Фрунзе район ободонлаштириш бўлимидан олинган жавобда кўрсатилишича, бу борада чора кўрилган. «Обувная» ва Абдулла Алвоний кўчаларига сув чиқарилди.

ШАНБА ОҚШОМИ

Оз-оз ўрганиб доно бўлур...

Диоген ҳакимдан: «Қайси бир ҳайвон энг қаттиқ тишлайди?» деб сўрадилар.

Диоген ҳаким айтди:

— Ваҳший ҳайвонлардан ғийбатчи ва иғвогар, уй ҳайвонларидан тил ёғламачи ва мунофиқ.

* * *

Яхши ном олиб ўлган киши, ёмон ном олиб тирик юрган кишидан афзалдир.

* * *

Тентак, девона билан олишиб турган одам ўзининг ҳам девона эканидан хабари бўлсин.

* * *

Қадимги юнон ҳакими Суқрот айтди:

1—ўзининг ким эканини, ўз даражасини англаган киши ҳар нарсани билади, бунинг аксича бўлган киши ҳеч нарсани билмай қолади.

2—ўзи ва оиласига бахиллик қилувчи одамнинг бошқалар учун саҳийлик қилиш эҳтимоли йўқдир.

3—кийимни зебу зийнатлашдан кўра ақлни зийнатлаш фойдалироқдир.

4—ижроси қийинлигини баҳона қилиб, эзгулик ишдан четда турган одам кўп топилади, аммо шу одамлар эзгулик ишидан ҳам ижроси қийин бўлган ёмонликларни ҳеч оғирсинмай, тортинмай ишлайдилар.

* * *

Афлотун ҳаким айтди:

1—шундай одамлар бор: ўзингизда бўлмаган яхши сифатлар билан сизни мақтайдилар, бир кун вақти келганда, ўзингизда бўлмаган бузуқ, ярамас сифатлар билан сизни қоралайдилар.

2— пашша, чивинлар одам аъзосининг яраланган, чиқиқ чиққан ерларига ёпишганлари каби, бузуқ кўнгилли одамлар бошқаларнинг яхшиликларини кўрмай фақат камчиликларингина излаш билан машғул бўладилар.

3—ҳақиқий олим, фозил одам бошқаларнинг мақташларидан ғурурланиб кетмайди, ўзини билимдон қилиб кўрсатиб, кибр-ҳаво пайдо қилмайди. Ўзини ёмонлаганларга аччиғланмайди, улардан ўч олишга ҳаракат қилмайди, ҳалим, тавозели, шафқатли ва марҳаматли бўлади.

* * *

Арасту айтди:

1—энг қўрқинчли йўлдош — ёмонликдир.

2—иззат, обрў билан ўлиш, хорлик билан яшашдан яхшироқдир.

3—нодон киши ўзига-ўзи душман экан, қандай қилиб бошқаларга дўстлик қилсин?

4—фаҳм, идрок касаллиги бадан касаллигидан кўра қўрқинчлироқдир.

5—агар олимлар ўзларини нодон, жоҳил одамлардан юқори тутишга кучлари етмаса, нодон одамлар ўзларини шундай олимлардан юқори тутишга кучлари етади.

6—касаллигини яширган одам беморликдан қутилмайди.

7—мол-дунё каби ўткинчи ва кўп вақт бузуқликларга сабаб бўладиган нарсалардан инсонга бахт-саодат ҳосил бўлмайди.

8—инсонлар бошқа ҳайвонлардан, сўзлай билишларидан ташқари, онг, фикр, одоб ва тарбия каби инсоний фазилатларга эга бўлишлари билан ажраладилар. Инсоний фазилатлардан маҳрум бўлган одамлар фақат, «сўзловчи ҳайвон» номи остида қола берадилар.

9—идора қила билиш ва тадбир тўғриликдан иборатдир.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

Стол плиталари

Газ аппаратлари заводи коллективи ишлаб чиқараётган тўрт ва икки камфорли газ плиталари, инжекцион горелкалар ҳамшаҳарларимизга ҳам, кўплаб буюртмачиларга ҳам манзур бўлмоқда. Икки камфорли газ плитасига яқинда Давлат Сифат белгиси берилди. Июль ойида корхона меҳнаткашлари ўз мижозларини салкам 3 минг сўмлик ана шундай кенг истеъмол буюмлари билан мамнун этди.

Корхона яқинда яна бир маҳсулотни ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. У ҳам бўлса, стол плиталаридир. Ҳозирнинг ўзидаёқ зарбдор меҳнат вахтасини давом эттираётган ишчилар коллективи ана шундай стол плиталаридан мингга яқинини ишлаб чиқиб, ўз буюртмачиларига жўнатди. Йил охиригача яна ундан бир неча минг сўмлиги ишлаб чиқарилиб, реализация қилинади.

ЛЕВ ТОЛСТОЙНИНГ НОМАЪЛУМ МАКТУБИ

Алишер Навоий номли Ўзбек Давлат кутубхонасида Лев Толстойнинг номаълум мактуби топилди. 1909 йил 5 июнда ёзилган бу мактуб улуғ рус ёзувчисининг Убайдулла Хўжаевнинг хатига жавоби эди.

Л. Н. Толстойнинг мактуби 1916 йилда Андижонда чиқадиган «Туркестанский голос» газетасининг декабрь сонида эълон қилинган. Газетанинг ана шу сонида обуна тўғрисида берилган эълонда, газетанинг «Вазифаси Туркистон ўлкасининг маданий ва иқтисодий манфаатларига хизмат қилишдан ва маҳаллий аҳолини меҳнат соҳасига кенг жалб этилишига таъсир ўтказишдан иборатдир», дейилади.

Бу газета 1916—1917 йиллардаги қисқа вақт мобайнида чиқиб турди, дейди бош кутубхоначи, ана шу мактубни топган Раҳим Файзуллаев эндиликда библиографик нодир газета бўлиб қолган «Туркестанский голос» газетасининг саҳифаларини ўрганар экан, Туркистоннинг инқилобгача бўлган матбуоти саҳифаларида анчагина қизиқ-қизиқ материалларни топди. Р. Файзуллаев шундай пайтлардан бирида Толстой мактубини учратиб қолди. Р. Файзуллаев бу мактуб матбуот саҳифасига У. Хўжаевнинг шахсий архивидан келиб қолганлигини аниқлади. Кутубхоначи қидиришлар натижасида У. Хўжаев Туркистон ўлкасида маҳаллий миллат орасидан етишиб чиққан дастлабки юристлардан бири эканлигини аниқлашга муваффақ бўлди. Бу мактубни эгасининг ўзи газетага топширганми ёки бошқа бирор киши томонидан топширилганми,— буниси ҳозирча номаълум. Кейинчалик ана шу мактубнинг бир нусхаси— копияси Лев Николаевич Толстой уй-музейига юборилди. Рус адабиётининг даҳоси ижодини ўрганувчи марказдаги ходимлар бу мактуб ҳанузгача номаълум эканлигини ва катта қизиқишга сазоворлигини тасдиқладилар.

Лев Толстой бундай деб ёзган эди:

«Убайдулла Асодуллович!

Сиз мендан агар менга бир кишининг кўпдан-кўп одамларга ёмонлик қилишни мўлжаллаётганлиги маълум бўлса, бунда қаршилик кўрсатмаслик тўғрисидаги таълимотни тан олган ҳолда, кўпдан-кўп кишиларнинг ҳалокатга учрашига йўл қўймаслик учун биргина шу одамга қарши зўрлик қилиш яхшироқ эмасмикан, деб сўрайсиз.

... Қаршилик кўрсатмаслик тўғрисидаги тушунчани ҳам муқаррар ўз ичига олган меҳрибонлик тўғрисидаги таълимот инсоннинг интилишига хос бўлган идеални кўрсатади. Идеални эса хулқ-атвор қоидаси, деб қабул қилиш катта хато ва ўз-ўзини алдаш бўлур эди.

Шундан кейин ёзувчи ёмонликка қаршилик кўрсатмаслик ҳақидаги ўз таълимоти тўғрисида бу таълимот киши ҳаётида қандай ҳолларда «компас» бўлиши кераклиги тўғрисида, бу компас эса «инсонга ўз саёҳатида у ўзининг бевосита мақсади сари боришида қўлланма сифатида берилганлиги тўғрисида» гапиради.

Мактубнинг кўпгина сатрлари остига Толстойнинг ўзи чизиб қўйган.

Андижон газетаси шу мактубга шарҳларни ҳам босиб чиқарди: «матбуотда биринчи марта пайдо бўлган ва Л. Н. Толстойнинг юқорида келтирилган мактуби фақат тарихий-адабий жиҳатдангина қизиқишга молик эмас, деган фикрдамиз. Буюк гуманист ёзувчини қадрловчи мулоҳазали ҳар бир киши вафотидан ўн етти ой муқаддам ёзилган ана шу мактубда Толстойнинг номи билан аталган ўзига хос фалсафий дунёқарашдаги қандайдир янгиликни илғаб олиши мумкин. Ўзига ва бошқаларга нисбатан мутлақо ахлоқли бўлишни талаб этиш билан бирга, у амалда рўёбга чиқариб бўлмайдиган идеалларни деб ўзининг идеалларидан воз кечмаслик тўғрисидаги чақириқ билан кишиларга мурожаат қилади.

Газета атрофида тўпланган бир гуруҳ кишилар Л. Н. Толстойнинг инсоний муносабатларга бўлган қарашларига ҳамда ана шу муносабатларни қайта қуриш усуллари тўғрисидаги Толстой таклифларига қўшилмайдилар. Толстой таълимотининг негизида ётган жамики нарсалар эндиги вақтда ҳаддан зиёда қарама-қарши туради. Инсониятнинг тенг ярми тўғридан-тўғри ёки билвосита қонли гирдобга тортилгандир. Кўп миллионли аҳолиси бор давлатлар узоқ йиллар мобайнида уруш оқибатларини тортишга дучор бўлмоқдаларки, жаҳон тарихида бундай хунрезликнинг мисли кўрилмаган эди.

Эҳтимол, «кичик» ва «катта» биродарларни фарқ қилмаган Л. Н. Толстойнинг мактуби гражданларни «биринчи» ва «иккинчи» навларга бўлиш тарафдори бўлган кишиларга ҳамма одамлар ҳам оддий «биродарлар» эканлигини эслатиб ўтишга хизмат қилар.

Ўз саҳифасида гениал рус ёзувчисининг олис Туркистонга юборган мактубини сақлаб қолган унча катта бўлмаган Андижондаги газета буюк воқеалар арафасида ана шуларни ёзган эди.

С. ФРОЛОВА,
Ўзбекистон информация агентлигининг мухбири.

Ер ости бойликлари

Шифобахш кўл

Туркманистондаги Баҳордин ғорида минерал сувли «Ковота» деган ер ости кўли бор. Ғор ичкарисига юз метр чамаси юрилса, бу кўлга дуч келинади. Унинг узунлиги 72 метр, кенглиги эса 30 метр бўлиб, чуқурлиги 6—12 метрга етади.

Кўл сувининг сатҳи қишда пасайиб, ёзда кўтарилади, унинг ҳарорати ёзда 37 даража, қишда эса 35 даража бўлади. Кўлнинг суви тип-тиниқ, чироқ ёруғида унинг суви остидаги тошлар ярқиллаб кўриниб туради.

Жаҳон пазандалигидан лавҳалар

КОНСЕРВА ТАРИХИ

Ҳар бир таомнинг тарихи бор. Чунончи, консерва тайёрлаш усули 1809 йилдан бошланади. Маълумки, «консерва», «консерватор», «консерватория» сўзларининг маъноси битта. Консерва —масаллиқни ўз ҳолича сақлаш; консерватор — сиёсий ҳолатни реакционлигича сақловчи, консерватория — талантни сақлаб қоладиган олий музика мактаби ва ҳоказо.

1800 йилнинг бошларида француз пазандаси Франсуа Аппер, пиширилган ва хом масаллиқнинг мазасини ва таркибини ўзгартирмай, узоқ вақт сақлаш мумкин эмасмикан, деган фикр устида бош қотиради. У анча тажрибалар ўтказиб, шиша банкаларнинг бирига пиширилган гўшт, яна бирига шўрва, яна бошқасига мева солиб беркитади ва сувга солиб қайнатиб сақлаб қўяди. Бу масаллиқлар 8 ойдан кейин очилса, мазатаъмини ўзгартирмаган ва айнимай сақланган бўлади. Ф. Аппер бундай таомларни латинчасига «консерва» деб атайди ва ҳукуматга маълум қилади. Бу кашфиётнинг аҳамияти жуда катта деб топилади. Чунончи, ҳарбий походларда, илмий экспедицияларда таомларни консерва ҳолида сақлаб олиш жуда қўл келади.

Тўкин-сочин йиллари консерва тайёрлаб олиб, очарчилик йиллари истеъмол қилинса, ёки ёзда ғамлаб олинган масаллиқлар қишгача ўзгармай турса қандай яхши! Шу сабабли, 1809 йили Франция ҳукумати пазанда Франсуа Апперга 12 минг франк олтин пул мукофот билан бирга «Инсониятнинг валийнеъматчиси» деган юксак унвон ҳам беради.

Дарҳақиқат, консерва тайёрлаш усули зўр кашфиётлардан бири бўлдики, эндиликда масаллиқ сақлашнинг бу усулини қўлламаган бирорта мамлакат йўқ. Консерва тайёрлаш усули ҳатто космосни ўзлаштиришда ҳам, шубҳасиз зарурдир.

К. МАҲМУДОВ.

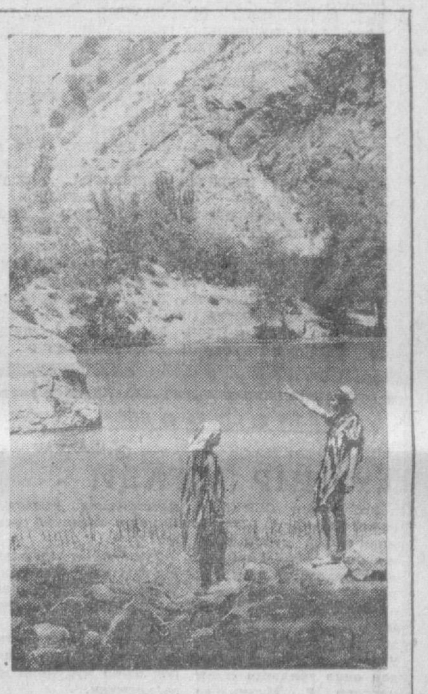

«Тоғлар гўзал, дугонажон»!

Н. РАҲМОНОВ фотоэтюди.

Гул—уй кўрки

Уй чанги ва ўсимликлар

Чанг ўсимликларга унча зиён қилмайди. Ҳар куни ўсимликларга сув пуркаш ёки уларни иссиқ уйда латта билан ювишдан кўра, баргларда бироз чанг қолдирилса, ҳеч нарса қилмайди.

Ўсимликни қалинроқ чанг босса, у юмшоқ оқ чўтка билан супуриб олинади, баргларинигина эмас, ҳатто, шохларини ва ўсимлик танасини ҳам вақти-вақтида ювиш лозим. Каттароқ уй ўсимликларига пуркагичдан ёки майда кўз жўмракли лейкадан, кичик ўсимликларга эса пульверизатордан сув сепилади. Ўсимлик барглари қандай усул билан ювилмасин, уларга дастлаб сув пуркаш керак, чунки бунда уларга ёпишган чанг яхшилаб ҳўлланиб, тез ювилиб туширилади.

«Роҳат» кўлида балиқ ови.

Ю. БУТУСОВ фотоэтюди.

Топилмалар оламида

АНТИҚА ЧАҚАЛОҚ

Биз яқинда қардош Тожикистоннинг Ўратепа шаҳрида бўлдик. Шаҳар чиройи, эскидан қолган тепаликлари, ажойиб одамлари бизни ром этди. Ўратепада 1970 йилда ташкил этилган тарих музейига кирдик. Музей ёш, аммо бой материаллари билан республикадагина эмас, Иттифоқимизда ҳам машҳур.

— Яқинда,— деди музей илмий ходими Насриддин Назаров,— музейимиз янги топилган, IX—X асрларга оид экспонатлар билан яна ҳам бойиди. Бу буюмлар ҳали музей экспонатлари қаторига киритилгани йўқ, лекин буларни сизларга кўрсатаман.

Насриддин ака Назаров бизга бронза ва мисдан ясалган уй анжомларини бирма-бир кўрсата бошлади. Бу буюмларнинг топилиши ҳам антиқа эди. Бир тўп болалар экскаватор тупроқ тортаётган тепалик ёнида ўйнаб юришарди. Юмшаган тупроқ устида бир темир қозиқ кўринади. Болалар қизиқиб унинг атрофини кавлай бошлайдилар. Қозиқ чуқурликда эди. Болалар тезда археологларга хабар беришади. Унга қизиқиб қолган археологлар тепаликка етиб келиб, қозиқни ковлаб оладилар. Уч метрлар чамаси чуқурга тушилгач, минг йиллар чиройини тупроқ бекитиб ётган хазинага дуч келадилар. Ўн саккизта уй асбоблари топилади. Булар мисдан ишланган тоғора, лаган, човгум, баркаш кабилардан иборат эди. Бу топилмаларга Тожикистонда машҳур археолог, археология фанлари доктори Н. Н. Неғматов юксак баҳо берди.

— Айниқса,— деди у,— идишларга ўйиб ишланган нақшлар, суратлар беҳад қимматли ҳисобланади. Баъзи суратлар шу пайтгача топилган IX—X асрга оид буюмларда ҳали учрамаган эди.

Ҳақиқатан ҳам мис баркашлардаги ҳали ҳам шакли ва қиймати ўзгармаган ажойиб нақшлар, лаганларга битилган нақллар, шер ва қанотли ҳайвонлар шакли туширилган суратлар киши хаёлини ўзига жалб этади. Бу Ўратепа халқининг бой ва қадимий маданиятга эга эканлигидан далолат беради.

Музейда бизни яна бир экспонат ўзига тортди. Бу, Ўратепа топилмаларидан бири— антиқа чақалоқ эди.

Ўратепадаги янги меҳмонхона ҳовлиси текисланаётганда ишчилар кичик бир чақалоқча топиб олдилар. Чақалоқ башараси кўпроқ маймунга ўхшар, аммо гавдаси ниҳоятда кичик, фақатгина 18 сантиметр эди.

Аммо бошида бир сантиметрча қорамтир сочлари бор эди. Бутун тана табиатда кам учрайдиган қорамтир тук билан қопланган бўлиб, чақалоқнинг бошида мия қопқоғи кўринмас эди. Чақалоқ ўтирган ҳолатда бўлиб, қўллари олдинга қаратилган, тирноқлари эса яхши сақланган. Чақалоқ инсон боласи бўлиб, чала-мажруҳ бўлиб туғилган. У бўйинсиз, миясиз бўлиб, бундай мажруҳлар гоҳ-гоҳ учраб туради. Шундай мажруҳ чақалоқлардан бири Пётр I замонида топилган бўлиб, ҳозир Ленинград музейларидан бирида сақланмоқда. Ўратепадан топилган бу чала-мажруҳ чақалоқнинг саккиз ойлик бўлиб туғилганлигини олимлар аниқладилар. Аммо чақалоқ тирик туғилган бўлса, қанча яшаганлиги ҳали номаълум.

Шунча давр чақалоқ чиримай қандай сақланган? Бунга музей илмий ходими Н. Назаров: «Чақалоққа ер тагида керакли шароит яратилиб қолишдир» деб жавоб берди. Бу мажруҳ чақалоқ ер тагида қанча ётган деган саволга эса, аниқ жавоб айтиш қийин, ҳар қалай у 300—500 йиллар чамаси ер тагида ётган. Ҳа, табиатда шунақа ҳодисалар ҳам учраб туради.

Т. ИМОМХУЖАЕВ,
Б. РИХСИЕВ,
тарих фанлари кандидати.

СУРАТДА: антиқа чақалоқ.

Саволларингизга жавоб берамиз

Тундаги меҳнатга ҳақ тўлаш

Ҳурматли редакция, тунда ишлаганлик учун қўшимча ҳақ тўланадими! Шу ҳақда жавоб беришингизни истардик.

С. СОБИРЖОНОВ,
Э. ҚОБИЛОВ,
ишчилар.

РСФСРнинг меҳнат ҳақидаги қонунлари Кодексининг 94, 95 ва 96-моддаларида белгиланган иш вақтининг узунлиги тунда бир соатга қисқартирилади. Бундай ҳолларда вақтбай ҳақ тўланса, тунги ишнинг ҳар бир соати учун саккиз соатлик иш кунида кундузги бир соатлик иш ҳақининг еттидан саккиз қисмига тенг миқдорда ҳақ тўланади. Етти соатлик иш кунида эса кундузги бир соатлик иш ҳақининг олтидан етти қисмига тенг ҳақ берилади. Агар иш куни олти соат давом этса кундузги бир соатлик иш ҳақининг бешдан олти қисмига тенг миқдорда иш ҳақи тўланади.

Ходимга ишбай ҳақ тўлаш шароитида унга ишбай асосида тўланадиган иш ҳақидан ташқари тунги ишнинг ҳар бир соати учун унинг разрядга бериладиган соатлик маош миқдорининг юқоридагига мувофиқ еттидан бир, олтидан бир ва бешдан бир миқдорида қўшимча ҳақ тўланади.

Сменали ишларда (масалан, узлуксиз давом этадиган ишлаб чиқаришларда) тунги ишнинг узунлиги кундузги иш билан тенг бўлади. Бундай ҳолларда, вақтбай ҳақ тўланса тунги ишнинг бир соати учун тўланадиган ҳақнинг саккиз ва етти соатлик иш кунида—еттидан саккиз қисмига тенг, олти соатлик иш кунида — бешдан олти қисмига тенг миқдорда иш ҳақ тўланади.

Ишбай ҳақ тўлаш шароитида эса ходимга ишбай асосида тўланган ҳақдан ташқари, тунги ишнинг ҳар бир соати учун саккиз ва етти соатлик иш кунида —бир соатлик маош миқдорининг олтидан бир қисми қўшиб тўланади.

Кечқурун соат ўндан эрталаб соат олтигача бўлган вақт тунги иш вақти ҳисобланади.

ФАРДЛАР

Икки хил феъли бор асли забоннинг:
Бири малҳам, бири—офати жоннинг.

* * *

Йўлдан тойсанг, йўлинг топиб оларсан,
Тилдан тойсанг, қаттиқ панд еб қоларсан.

* * *

Гар ҳамкор бўлмаса тил билан ақл,
«Холис» хизмат қилар ўртада жаҳл.

* * *

Ҳаёт ширин, севсанг жону дилингдан,
Аччиғини тилингдан кўр, тилингдан.

Ғ. МАҲМУДОВ.

ШИНГИЛ МАСЛАҲАТЛАР

✦ Катта, оғир гиламларни ҳовлига олиб чиқиш қийин бўлса, уйда тозаланади. Бунинг учун майдалаб кесилган барра ўт, ҳўл шама, сал-пал намланган ёғоч қипиғи гилам юзига бир текисда юпқа қилиб ёйилади ва туки ётиқ томонга қараб супурилади.

✦ Чарм ёки унинг ўрнига ўтадиган материал сирилган мебелни ҳар куни майин, салгина ҳўлланган латта билан артиш лозим. Мебелга сирилган табиий чармга жило бериш учун уни кўпчитилган тухум оқига ботирилган жун латта билан вақт-бавақт ишқалаб тозалаш керак.

✦ Ғижим духобани ювгач, унинг тескарисидан дазмол уриш керак.

✦ Сунъий қоракўлдан тикилган кийимларни совунли сув ёки «Новость», «Пахта» порошоги эритилган сув билан яхши тозалаш лозим.

✦ Зах жойда туриб моғорлаган пойафзални бензин билан ярқиллатиб тозаласангиз бўлади.

БОЛАЛАР СЎЗЛАЙДИ

ОТА-ОНАЛАР МАЖЛИСИ

Эрталаб нонушта пайтида Насиба адасига деди:

— Бугун кечқурун мактабда ота-оналар мажлиси бўлар экан. Шунга келар экансиз.

— Мени ишим кўпроқ, ойинг борақолсин.

— Йўқ, икковингиз ҳам чиқишинглар керак, чунки у ота-оналар мажлиси-ку!

ШУНДАЙ

Бир куни Мунира адасидан сўради:

— Ада-ада, сиз нега папирос чекасиз-а?

— Шундай...

— Бўлмаса, шундай ташлаб юборақолинг.

МУШУК

Дам олиш кунларидан бирида дадаси қизидан сўради:

— Нигорахон, танга ташлайдиган мушугинг қани? Танга ташлаб қўймоқчи эдим, жойида йўқ.

— Ҳужрага олиб чиқиб қўйибман.

— Нега,— ҳайрон бўлиб сўради дадаси.

— Сичқонларни қўрқитиш учун,— хотиржам жавоб берди Нигора.

СОАТ

— Қизим, девордаги соатга қарачи, неча бўлибди,— сўради дадаси.

— Каттаси 12 да, кичиги 9 да турибди.

Ж. РАҲИМОВ,
А. АЮБОВ.

Сув юзида мисли оқ укпар,
Кулиб турар гўзал нилуфар.

В. КАЖИХИН фотоси.

Ўсимликлар оламида

ТОЛЛАР

Иттифоқимизнинг ўсимликлар оламида ёввойи ҳамда маданий ҳолда толларнинг бир юз олтмиш тури учрайди. Республикамизда толларнинг қирқ уч тури мавжуддир. Буларнинг йигирма саккиз тури ёввойи ҳолда тарқалган. Улар Ўзбекистоннинг барча областларидаги ариқ бўйларида, дарё қирғоқларида, тўқайзорларда ва бошқа жойларда маданий ҳолда ўстирилади. Бизда оқтол, қоратол, кўктол, сариқтол, мажнунтол ва эчки толлар кўплаб ўстирилади.

Толларнинг халқ хўжалигидаги, айниқса, тупроқ емирилишига, сув тошқинига қарши курашдаги хизматлари бебаҳодир. Толларнинг пўстлоғида 5—10 процентгача юқори сифатли ошловчи моддалар бўлиб, улардан тери ошлаш саноатида фойдаланилса бўлади. Шунингдек, ёш новдалари ва барглари ҳайвонлар учун озуқа ҳисобланади. Тўқайзорлардаги толларнинг ҳар гектаридан бир юз эллик килограммгача асал олиш мумкин.

Қ. ҲОЖИМАТОВ,
биология фанлари кандидати.

РАССОМ ТАБАССУМИ

Учувчи:— «Пахтакор» тўп урди шекилли.

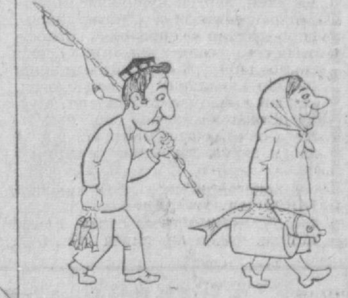

Балиқчининг ҳам ҳаваси келди.

А. ҲАКИМОВ расмлари.

ЭРТАГА — СССР ҲАВО ФЛОТИ КУНИ

АВИАТОРЛАР БАЙРАМИ

Мамлакатимиз меҳнаткашлари нишонлайдиган саналар ичида уларнинг энг севган байрамларидан бири — Ҳаво Флоти кунидир. У Ватанимиз авиацияси ютуқларининг кўриги, учувчи ва штурманларнинг, инженер ва техникларнинг, ҳарбий ва граждан авиацияси мутахассисларининг, авиация саноати ходимлари, ДОСААФ авиа спортчиларининг эришаётган зафарлари кўриги сифатида нишонланади.

Реактив турбовинтли лайнерлар ва вертолётларга эга бўлган СССР граждан Ҳаво Флоти эндиликда кўп тармоқли халқ хўжалигимизнинг қудратли соҳасига, жаҳондаги йирик авиакомпанияга айланди.

Авиаторларимиз ўзларининг бу галги анъанавий байрамларини ҳам меҳнатда янги ютуқлар билан кутиб олишмоқда.

Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармасининг авиакорхоналари коллективлари бутун мамлакатимизнинг коллективлари қатори КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини ҳаётга татбиқ этиш, экономикамизни бундан ҳам юксалтириш ва халқимизнинг турмуш фаровонлигини янада яхшилаш учун бошланган курашнинг олдинги сафларида бориб, меҳнатда ўрнак кўрсатмоқдалар.

Масофалар қисқармоқда

Кун сайин авиа хизматчиларимиз ўртасида ватанпарварлик кўтаринкилиги тўлқини ошиб боряпти. Республикамиз ва Ўзбекистон пойтахтининг авиаторлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи 1973 йил топшириқларини шараф билан бажариш уларнинг ҳар бири фидокорона меҳнатига боғлиқ эканлигини чуқур ҳис қилиб, ана шунга яраша ишламоқдалар.

Авиакорхоналарнинг коллективлари ўзларининг анъанавий байрамлари — Авиация кунини ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларни қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқдалар. Улар 1973 йил ярим йиллик топширигини муваффақиятли бажардилар.

Етти ойлик давлат плани Ўзбекистон бошқармаси бўйича пассажир оборотлари бўйича ҳам, умумий юкларни ташиш ҳажми бўйича ҳам, авиациядан халқ хўжалигида фойдаланиш бўйича ҳам муддатидан илгари адо этилди. Ўтган йил билан таққослаганда юкларни ташиш ҳажми 7,9 процентга, авиациядан халқ хўжалигида фойдаланиш 13,6 процентга ошди. Ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 179 мингдан зиёд пассажир манзилига етказилди.

Иккинчи кварталдаги иш якунлари бўйича Ўзбекистон бошқармаси Иттифоқ Аэрофлоти Бошқармалари ўртасида биринчи ўринни эгаллади ва граждан авиацияси министрлигининг ҳамда авиаходимлари касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Республика ҳукуматининг Ўзбекистонда авиацияни ривожлантириш тўғрисида кўрсатаётган ғамхўрлиги туфайли халқ хўжалиги юкларини авиаташиш бўйича таъминлаш ва республика аҳолисининг эҳтиёжини қондириш борасида катта ишлар амалга ошириляпти.

Янги аэровокзаллар қуриляпти. Бу нарсаларнинг ҳаммаси Ўзбекистон ССРнинг барча область марказлари ва йирик районларида тез учадиган ва кўп ўринли самолётлардан фойдаланиш имконини беряпти.

Бу йил республика авиаторлари 3,5 миллиондан зиёд пассажирларни манзилга элтиб қўйишлари, 27 минг тонна юк ташишлари, самолётлар билан Урал, Шимол ва Узоқ Шарқдаги шаҳарларга 9,5 минг тонна сабзавот ва мева маҳсулотлари етказиб беришлари, ҳаводан туриб 4 миллион 400 минг гектар қишлоқ хўжалик ерларига ишлов беришлари керак.

Ўзбекистон осмонидаги 95 та ҳаво линиялари ҳозирги пайтда ўнлаб шаҳар ва аҳоли яшайдиган пунктларни бири билан бирлаштиради.

Агар ўтган йили тез учадиган самолётлар Ўзбекистон пойтахти — Тошкентни фақат область марказлари билан боғлаган бўлса, бу йил областлараро трассаларда «ИЛ-14», «ЯК-40», «АН-24» самолётлари учмоқда. Тошкент — Абакан, Тошкент — Чўлпонота, Самарқанд — Фарғона, Самарқанд — Бухоро, Термиз — Самарқанд сингари янги рейслар жорий қилинди.

Ҳозирги пайтда республикамизда Чехословакияда ишлаб чиқарилган тез учадиган комфортабелли лайнер «Л—410А» самолётининг янги типи синовдан ўтмоқда. У иккита турбовинтли двигателга эга, тезликни соатига 360 километргача оширaолади. Яқин вақтлар ичида у «АН—2» самолёти ўрнини эгаллайди.

Бизнинг авиаторларимиз Ўзбекистоннинг Ватанимизнинг кўп миллатли бошқа республикалари билан қардошларча алоқаларини ривожлантириш ва мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшмоқдалар.

Ҳаво транспорти турмушимизга сингиб кетди. Самолётлар ва вертолётлар мамлакатимизнинг энг узоқ жойларини ҳам қисқартириб, манзилимизни яқин қилиб қўйди.

В. ГУМЕНЮК,
Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

СССР Ҳаво Флоти куни — фақат авиаторларнинг эмас, барча совет кишиларининг байрами. Мамлакатимиз ана шу байрамни Ватанимиз фан ва техникаси ютуқларининг кўригидек ўтказади. Сўнгги йилларда Ҳарбий-Ҳаво кучларида, ҳаво ҳужумига қарши мудофаа авиация қўшинларида ва Ҳарбий-Денгиз Флотида катта ўзгаришлар бўлди. Бу — Ватанимиз ҳаво чегараларининг дахлсизлигини таъминлаш мураккаб ва масъулиятли вазифани муваффақиятли бажараётган қудратли кучдир.

СУРАТЛАРДА: пастда — Н-қисм учувчилари навбатдаги парвоздан сўнг; чапда — «МИ-8» вертолётининг аълочи экипажи (чапдан ўнгга) офицерлар А. Фадеев, Б. Бедренцев ва В. Костенко топшириқни бажариб қайтишмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

⊙ ШАХМАТ

ТУРНИР ТУГАДИ

Ўзбекистон ССР Марказий шахмат клубининг икки ҳафта давом этган иккинчи очиқ биринчилиги ниҳоясига етди. Биринчи ўринни 10 имкониятдан 9 очко тўплаган мастер И. Бирбрагер эгаллади. Иккинчи ва учинчи ўринларни 8,5 тадан очко тўплаган спорт мастери Е. Мухин ва мастерликка номзод С. Пинчук бўлишиб олишди.

Турнирнинг уч ғолиби шу йил кузда Тошкентда ўтадиган Ўзбекистоннинг шахмат бўйича биринчи чемпиони Азмиддин Хўжаев хотирасига бағишланган турнирда иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритди.

⊙ «ПАХТАКОР»НИНГ РАҚИБЛАРИ

„КАРПАТИ“ (Львов)

Бугун

Марказий «Пахтакор» стадионида футбол бўйича СССР биринчилигининг навбатдаги турида майдон эгалари — «Пахтакор» футболчилари Львовнинг «Карпати» командасини қабул қиладилар.

«Карпати» олий лига ўйинларида иштирок этаётган энг ёш командалардан бири. Клубга 1963 йили асос солинган. Рақибларини 50 минг кишига мўлжалланган ўзларининг «Дружба» стадионларида қабул қиладилар.

Олий лигада «Карпати» 1971 йилдан бери ўйнайди. Бугунгача львовликлар юксак доирада 80 учрашув ўтказишган. Шулардан 17 таси уларнинг ғалабаси билан тугаган, 26 учрашувда дуранг натижа қайд қилинган ва 32 учрашувни бой беришган.

Закарпатье футболчилари ҳозирча мамлакат чемпионатида дурустроқ натижага эришганларича йўқ. Команданинг энг катта муваффақияти 1971 йилга тўғри келади. Шу йили львовликлар 10-ўринни эгаллашган. Коллективнинг Кубок ўйинларидаги натижалари яхши. Львовликлар 1969 йили финалда Ростов армиячиларини мағлубиятга учратиб, иккинчи эшелон командалари ўртасида биринчи бўлиб биллур совринни қўлга киритишга муваффақ бўлишган. Фақат кубок эгаси сифатида Европа турнирида ўйнаган львовликлар биринчи даврадаёқ мусобақалардан чиқиб кетишди.

Команда олий лигага йўлланма олган йили ўзига хос ўйин кўрсатарди. Доимо ҳужум қилишга интиларди. Ўйинчиларнинг аксариятини маҳаллий футболчилар ташкил этарди. Аммо кейинчалик тренерлар «кўчманчи» спортчиларни таклиф қила бошладилар. Бу тажриба команда учун аянчли тугашига оз қолди. Украин футболчилари ўтган йили олий лигада базўр ушланиб қолдилар. Командага таниқли ҳужумчи В. Бубукин катта тренер этиб тайинланди. Аммо, бу йил ҳам львовликларнинг ўйини муҳлисларни хурсанд қилмаяпти.

Команданинг энг тажрибали ўйинчиси Л. Броварский. У ўз командаси учун 58 учрашув ўтказган. Энг мерган ҳужумчиси Р. Хижак.

Бу йилги мавсумга қадар «Пахтакор» ва «Карпати» ўзаро икки марта беллашишган эди. Бир ўйинда «Карпати» ғолиб чиқди, бир учрашув дуранг натижа билан тугаган. Бу йилги чемпионатнинг биринчи даврасида ҳам львовликларнинг қўли баланд келди. Улар 2:1 ҳисобида ғалаба қозонишди. Умумий тўплар нисбати —5:1.

Ўтган турда Олмаотада ўйнаган «Карпати» «Қайрат»га 1:2 ҳисобида ютқазиб қўйди. Ҳозир уларнинг очколари «Пахтакор»никидек — 11 та. Аммо тошкентликларнинг тўплар нисбати яхшироқ. Ҳар икки команда хавфли зонадан узоқлашишга ҳаракат қилмоқда.

● *Мамлакатлар, одамлар, одатлар*

М. КЛИМОВА.

ФИЛЛАР МУСОБАҚАСИ

Бир замонлар Таиланд ва Бирмада ўзига хос «филлар дуэли» ўтказилган. Бунда фил миниб олган монахлар олишишган. Уларнинг умматлари эса кураш натижаси қандай тугашини кутиб, томоша қилиб туришган. Бу одатлар ҳозир қолиб кетди. Уларни фақат ўрта асрлардан қолган қўлёзмалардангина ўқиш мумкин.

Ўша воқеалардан кейин филларга фақат тинч вазифаларни топшириш юкланган эди. Ҳозир ҳам жанубий мамлакатларда бу жониворлар бульдозер, трактор, кўтарма ва юк машинаси вазифасини бажариб келишади. Лекин филларнинг жанговор ўтмиши ҳали одамларнинг эсидан чиққани йўқ. Ҳозир ҳам филлар мусобақаси уюштириб турилади. Таиланддаги Сурен қишлоғида ҳар йили 21—22 ноябрь кунлари шундай мусобақалар ўтказиб турилади.

Юз элликка яқин фил мамлакатнинг турли чеккаларидан бу қишлоққа пойипиёда юриб келиб, тўрт кураш бўйича мусобақа ўтказади. Мусобақа югуришдан бошланади. Махсус команда берилгач ҳамма филлар манзил томон чопиб кетишади. Улар соатига 40 километр тезликда югуради. Тўғри, бундай пайтда мусобақа қатнашчиларининг ўзини кўриш қийин бўлиб қолади. Негаки, еру кўкни чанг қоплайди. Судьялар эса ўз ҳаётларини хавф остида қолдириб, қайси фил ғолиб чиққанини аниқлаб, очко қўйишади. Мусобақа қатнашчилари тўрт соатча дам олгач, парад бошланади. Турли безаклар билан безатилган жониворлар кўчалар бўйлаб вазмин қадам ташлаб ўтади. Арзимаган ҳақ эвазига томошабинлар ўзига маъқул бўлиб қолган филга миниб, сайр қилиши мумкин. Бундай пайтда фил олдинги оёқларини букиб таъзим қилади. Қайси фил таъзимни чиройлироқ бажо келтирса, ўшанга юқорироқ баҳо қўйилади. Судьялар мусобақа қатнашчилари билан ёнма-ён юриб, уларнинг ҳар бир ҳаракатини кузатади.

Эртаси куни Рам Сак мусобақаси — фил ва уни ўргатувчиларнинг рақси бошланади. Бу мусобақада филлар ўзига хос хуштак чалади. Унинг эгаси эса хуштак оҳангига мос равишда акробатика машқларини бажаради. Музикачилар бамбук ёғочлари билан ерга уриб туришади. Ҳар сафар таёқ ерга тушганида раққос филнинг тишига осилиши, фил эса куй оҳангига мос равишда эгасини кўтариб яна ерга қўйиши керак.

Мусобақанинг энг қизиғи фил билан куч синашувдир. Махсус комиссия энг кучли одамларни тўплаб бир томонга ўтказади. Иккинчи томонга эса бўйни ва елкасидан занжир ўтказилган урғочи филни қўйишади. Одамлар занжирнинг бир учидан ушлаб кучи борича орқага тортишади, фил эса олдинга юради. Филга миниб олган эгаси унга фақат олға босишни буюради. Бу мусобақа ҳамиша фақат бир томон — филнинг ғалабаси билан тугайди. Лекин қишлоқнинг бақувват эркаклари ҳар йили фил билан куч синашишга яна жиддий тайёргарлик кўришади.

Спорт байрами эртасига кечқурун ҳарбий парад билан тугайди. Фил устига кичик «қасрча»лар ўрнатишади. Ўрта аср кийимларини кийиб олган кишилар ўз «қасри»га жойлашиб олиб, рақиб «қасри»ни забт этиш учун курашишади. Қиличлар жаранглайди, найзалар ярақлайди. Жанговор филлар хартум ва тишлари билан «рақиб»ларига ташланишади. «Жанг» авжига чиққан пайтда бирдан шовқин-сурон тинчийди. Жангчилар бир-бирларининг қўлини қисиб, хайрлашадилар. Мусобақада қатнашганликлари учун бир-бирларига ташаккур билдирадилар. Келгуси йил филлар мусобақасида яна кўришиш умидини билдириб, хайрлашадилар.

«Вокруг света» журналидан.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИНИНГ МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ УНИВЕРСИТЕТИГА 1973-1974 ЎҚУВ ЙИЛИГА ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг марксизм-ленинизм университети раҳбар партия, совет, хўжалик касаба союз ва комсомол ходимларига марксизм-ленинизм назариясини ўрганишда ёрдам беради, партия маорифи системасининг барча звенолари учун пропагандист кадрлар тайёрлайди.

Университетнинг уч факультети бор: партия-хўжалик активи, пропагандистлик ва умумий.

Партия-хўжалик активи факультетининг партия қурилиши; марказий ва республика муассасаларининг раҳбар кадрлари, корхона, саноат ва халқ хўжалиги, бошқа тармоқлари бирлашмаларининг раҳбар кадрлари; социология; раҳбар комсомол ходимлари, журналистика бўлимлари бор. Факультетга олий маълумотли кишилар қабул қилинади, ўқиш муддати 2 йил.

Пропагандистик факультетида КПСС тарихи, иқтисод, философия, халқаро муносабатлар, илмий атеизм, марксча-ленинча эстетика бўлимлари, пропагандист кадрларни тайёрлайдиган бир йиллик бўлим бор. Факультетга олий маълумотли коммунистлар қабул қилинади, ўқиш муддати 2 йил.

Биринчи марта сиёсий ахборотчилар бўлими ташкил этилаяпти, олий маълумотли кишилар учун ўқиш муддати 1 йил, ўрта маълумотлилар учун 2 йил.

Умумий факультетга ўрта ва тугалланмаган олий маълумотга эга бўлган, шунингдек марксизм-ленинизм асослари мактабини битирган тингловчилар қабул қилинади. Бу факультетда ўқиш муддати 3 йил.

Университетни тугатиб, битириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганларидан сўнг тингловчилар партия ўқуви системасида олий сиёсий маълумотга эга эканликлари тўғрисида диплом олишади.

Университет адреси: Карл Маркс кўчаси, 32.

Телефонлар: 33-21-61, 33-84-46.

● *Ажаб дунё экан*

Емаган сомсага ҳақ тўлаш

Америкалик врач Легге Панама каналини бошидан охиригача сузиб ўтишга аҳд қилди. Унинг айтишича, сузишнинг сўнгги босқичидан кўра уни бошлаш машаққатлироқ бўлди. Негаки, Легге сувга шўнғиб, оғир сафарини бошлаши биланоқ, уни дарҳол тутиб таможняга олиб келишди. Бу ерда ундан каналдан фойдалангани учун солиқ тўлашни талаб қилишди. Ёзилган қонун-қоидаларда каналдан сузиб ўтган одамлар учун эмас, кемалар учунгина ҳақ олинади, дейилгани сабабли Леггедан кичик ҳажмли кемага тўланадиган солиқни талаб қилишди. Шўрлик сузувчи солиқни тўламагунча сафарини бошлай олмади.

Эзмаларнинг жазоси

НЬЮ-ЙОРК шаҳрининг ҳукмрон доиралари телефон автомат будкаларига кириб олиб узундан-узоқ гап сотадиганларни жазолашнинг оддийгина йўлини ўйлаб топишди. Улар будкалар ичини кишининг ғашига тегадиган даражада қизил бўёққа бўяшга аҳд қилдилар. Психологларнинг фикрича бундай ранг одам асабига салбий таъсир қилади. Ҳатто энг эзма одамлар ҳам гапни қисқа қилиб, будкадан тезроқ чиқиб кетишга ҳаракат қилади.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18|VIII да **Олтин девор**, 19|VIII да **Самандар.**

Кино

18 АВГУСТДА
ҚИШКИ БИНОДА

Юлдуз шуъласи — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда, кечқурун).

Уз хоҳиши билан — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (20.00, 22.00).

Бахтли кема командири — ҲАМЗА номли (17.00, 19.00, 21.00).

Жодугар — «МОСКВА» (18.30, 20.30).

Беҳуда шов-шув — «ЧАЙКА» (18.00, 19.30).

Эрамиздан миллион йил илгари — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда, кечқурун).

Самовий саргузаштлар (2 серия) — «ВОСТОК» (19.00, 21.45).

ЁЗГИ БИНОДА

Сен менинг ҳаётимсан (2 серия) — КИРОВ номли

Ҳориган отларни ўлдиришади, шундай эмасми? — ТЕЛЬМАН номли.

Беҳуда шов-шув — «ФЕСТИВАЛЬ».

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАРКАЗИЙ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
(Яшил театрида)

МАРҒИЛОН ШАҲАР НУРХОН НОМИДАГИ ХАЛҚ ТЕАТРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

18, 19 АВГУСТДА

ҚАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР: солист: Искандар **ҚАЛАНДАРОВ;** «**МАРҲАБО ТАЛАНТЛАР**» телевизион фестивалининг лауреатлари: Санобар **КАРИМОВА,** Ҳакимжон **ҚУРБОНОВ;**

Хушовоз лирик хонандалар; республика ёшлар фестивалининг лауреатлари: Ҳалима **ҲОЛБОБОЕВА,** Дилоромхон **ЗОКИРОВА,** Фозилжон **ҚУЧҚОРОВ,** Тамарахоним **ШАРИПОВА;**

Ҳажвия ва аскияларда: Зайнобиддин **ЮСУПОВ,** Мелиқўзи **ТОЖИБОЕВ,** Тошпўлат **ҒУЛОМОВ** ва бошқалар.

Спектакль ва концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШЛАМОҚДА

БЮРО ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КОРХОНАЛАР, ҚУРИЛИШЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ ИШЧИЛАР ВА ХИЗМАТЧИЛАРГА БЎЛГАН ЭҲТИЕЖИ ТЎҒРИСИДАГИ МАЪЛУМОТЛАРГА ЭГА.

Бюро ёрдамида сиз ўзингизга ёқадиган ишни тезроқ топишингиз мумкин.

Бошқа шаҳарлардан келган ёлғиз кишиларни бюро шаҳардаги қатор корхона ва қурилишларга ишга жойлаштириб, ётоқхонада яшаш учун прописка билан таъминлайди.

Б Ю Р О

УЧ ОРДЕНЛИ ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТАШКЕНТ АВИАЦИЯ ЗАВОДИГА

фрезерчилар, слесарлар, парчинловчилар, йиғувчилар қолипловчилар, темирчилар, штамповкачилар, токарлар, асбобсоз-слесарларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Юқоридаги мутахассисликларга эга бўлмаганлар махсус курсларда ўқитилади.

Завод кечки техникум ва ишчи ёшлар мактабига эга.

Илғор ишчилар (камида 2 йил ишлаган) ўз ҳоҳишлари билан техник олий ўқув юртларининг кундузги бўлимига ўқишга юбориладилар ва завод ҳисобидан стипендия билан таъминланадилар.

Совет Армияси сафидан қайтиб келган жангчилар заводга киришда қуйидаги имтиёзлардан фойдаланадилар: бир йўла ёрдам пули, зарур бўлганларга биринчи олти ой мобайнида бепул яхши жиҳозланган ётоқхона берилади. Ётоқхонада яшовчи собиқ Совет Армияси жангчилари турмуш, курслар бир йил ичида оилаликлар ётоқхонасидан алоҳида хона ажратилиб берилади.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕС:

Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси — Пролетар кўчаси, 4-уй, 2-подъезд, 5-хона.

Ленин райони — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.
Ҳамза райони — М. Ҳасанова кўчаси, 33-уй.
Октябрь райони — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Куйбишев райони — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Киров райони — Энгельс кўчаси, 89-уй.
Фрунзе райони — Ш. Руставели кўчаси, 62-уй.
С. Раҳимов райони — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
Чилонзор райони — «Чилонзор» массиви, 2-квартал, 53-уй.
Сергели район ижроия комитети — «Спутник», «Совет Армияси» майдони.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими бўйича Давлат комитетининг

121-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1973-1974 ўқув йилига

ЙИГИТЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги мутахассисликлар бўйича юқори малакали кадрлар тайёрлайди: самолётларни йиғувчи слесарлар, электромонтажчи ва радиомонтажчилар, парчинловчилар, самолёт деталларини ремонт қилувчи слесарлар, авиадвигателларни ремонт қилувчи слесарлар, агрегатларни ремонт қилувчи слесарлар.

ЎҚИШ МУДДАТИ — БИР ВА ИККИ ЙИЛ.

Машғулотлар — 1-сентябрдан бошланади.

Ёши 16 ва ундан катта бўлган, 8-10 синф ҳажмида маълумотли ва Тошкент шаҳрида яшовчи йигитлар қабул қилинади.

Билим юртидаги ўқиш муддати меҳнат стажига киритилади.

Билим юртини тугатганлар Тошкент шаҳридаги авиаремонт заводига ишга юборилади. Завод ишчиларига отпуска даврида самолётларга имтиёзли билетлар берилади.

Ўқувчиларга 18.30 сўм миқдорида стипендия берилади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳномалар, турар жойидан, соғлиғи тўғрисида справкалар, 3х4 см. ҳажмида 6 дона фотосурат.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **эрталаб соат 8 дан, кеч соат 5 гача қабул қилинади.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Аэропорт (25, 31, 66-автобусларнинг ГҲФ «Авиашаҳарча» бекати, 2, 10 трамвайларнинг «Транспорт институти» бекати).

ДОСААФнинг РЕСПУБЛИКА АВТОМОТОКЛУБИ

автомобиль ҳайдовчиларини тайёрловчи курсларнинг кундузги ва кечки группаларига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар — 25 августдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Новомосковская кўчаси, 21 «а»-уй.

Октябрь район маориф бўлими ва район касаба союз ташкилоти район маориф бўлимининг методисти Н. Бекбоевага отаси

Борий БЕКБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Октябрь район маориф бўлими, район касаба союз ташкилоти ва 82-мактаб коллективи шу мактабнинг бош илмий бўлим мудири А. Каримовга онаси

Меҳриниса КАРИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриётининг коллективи босмахона печатниги Ю. Воҳидовга отаси

Абдуқаҳҳор ҒАФУРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Тошкент шаҳар «Союзпечать» дирекциясининг коллективи дирекция ходими Р. Тожибоевга онаси

Ойниса ТОЖИБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КУЧАСИ, 15-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими — 33-81-42.

ИНДЕКС 64579. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р—03605. Нашр В—2556.